

XUDAFƏRİN

“Xudafərin harayından qalan mən!..”

Qəzet 1932-ci ildən çıxır № 11-12 (6817-6818) 18 oktyabr 2019-cu il Cəbrayıl RİH-nin orqanı

18 Oktyabr Dövlət Müstəqilliyi günüdür

İlham Əliyev Ermənistanın dövlət siyasətinə çevrilən faşizmi növbəti dəfə ifşa etdi

Oktyabrın 11-də Türkmənistanın paytaxtı Aşqabad şəhərində MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclası olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iclasda iştirak edib.

Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi, digər dövlət və hökumət başçılarını salamlayıb. Sonra birgə foto çəkdirilib.

Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov giriş nitqindən sonra iclasın işinə uğurlar arzulayıb.

MDB İcraiyyə Komitəsinin sədri-icraçı katib Sergey Lebedev Şurasının iclasının gündəliyi barədə məlumat verib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iclasda çıxış edib.

“Bugünkü Zirvə Görüşünün gündəliyindəki məsələlərdən biri Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 75 illiyi ilə əlaqədar dövlət başçılarının Birlik ölkələrinin xalqlarına və dünya ictimaiyyətinə müraciətidir...”

Biz dövlət başçıları faşistlərin qəhrəman kimi qələmə verilməsinin əleyhinə dəfələrlə çıxış etmişik. Təəssüf ki, MDB məkanında, xüsusən Ermənistanda belə hallar baş verir. Orada əvvəlki hakimiyyət Yerevanın mərkəzində faşist cəlladı və satqın, Qaregin Njde ləqəbi ilə alman faşistlərinə xidmət etmiş Qaregin Ter-Arutyunyana heykəl qoyub. MDB ölkələrindən olan müharibə veteranlarının böyük bir qrupu Ermənistanın əvvəlki rəhbərliyinin bu həyasız addımına qarşı dəfələrlə etirazını bildirib. 2019-cu ilin mayında Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi “Nasizmin qəhrəmanlıq kimi qələmə verilməsi, neonasizmin yayılması və irqçiliyin, irqi ayrı-seçkiliyin, ksenofobiyanın və

onlarla bağlı dözümsüzlüyün müasir formalarının yayılmasına şərait yaradan praktikanın digər növləri ilə bağlı vəziyyət haqqında” məruzə təqdim edib. Həmin məruzədə deyilir: “Ermənistanın keçmiş hakim respublikaçılar partiyası millətçi təmayüllü, Üçüncü Reyx ilə əməkdaşlıq etməsi haqqında məlumat olan, birmənalı siyasi mövqeyi olmayan Qaregin Njdenin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün addımlar atıb”. Bu, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin mövqeyidir.

Rusiya Federasiyasının Müdafiə naziri Sergey Şoyqunun sədrliyi ilə Müdafiə Nazirliyinin baş redaksiya heyəti tərəfindən nəşr edilmiş 12 cildlik “1941-1945-ci illərin Böyük Vətən müharibəsi” ensiklopediyasının “Böyük Vətən müharibəsi illərində gizli müharibə, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat” adlı VI cildində dərc edilmiş “Müharibənin son dövründə hərbi əks-kəşfiyyatın fəaliyyəti” adlı məqalədə

deyilir: “Əks-kəşfiyyatçılar 114-cü Dromedar oberqrupu barəsində agentura işi çərçivəsində daşnak ordusunun keçmiş generalı, almanların yanında Njde ləqəbi ilə xidmət etmiş mühacir Ter-Arutyunyana aşkar edib və həbsə alıblar. Böyük Vətən müharibəsi illərində o, Bolqarıstan ərazisində milliyyətçə erməni olan 30-dan çox agent cəlb edib, onların təxribat hazırlığında və pozucu fəaliyyət üçün Qızıl Ordunun arxa cəbhəsinə atılmasında iştirak edib. SMERŞ qrupunun əməkdaşları olan 17 təxribatçı saxlanılıb, qalanları barədə axtarış elan edilib. Njde həm də Avropanın yəhudi əhəlisinə qarşı Holokostda iştirak edib. 1942-ci ildə o, Sovet İttifaqına qarşı döyüşən erməni legionu təşkil edib. Yeri gəlmişkən, Njdenin əsas şüarı belə idi: “Almaniya uğrunda həlak olan Ermənistan uğrunda həlak olur”. Burada şərhə ehtiyac yoxdur. Njde həbs olundu və Vladimir həbsxanasında ömrünü başa vurdu. 2016-cı ildə Ermənistan paytaxtının mərkəzində bu satqın cəllada hündürüyü 6 metrə yaxın olan heykəl qoyulub. Təəssüf ki, Ermənistanın yeni hakimiyyəti bu heykəli götürməyib. Hesab edirəm ki, MDB məkanında faşizmin qəhrəmanlıq kimi qələmə verilməsinə yer yoxdur”.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin MDB Dövlət Başçıları Şurasındakı çıxışından

“Könüllülər yurdu - Azərbaycan” layihəsinə Cocuq Mərcanlıdan start verilib

“ASAN xidmət”, “ASAN Könüllüləri” Təşkilatı və Azərbaycan Gənclər Fondunun birgə tərəfdaşlığı ilə “Könüllülər yurdu - Azərbaycan” layihəsinə start verilib.

Layihə çərçivəsində ilk tədbir oktyabr ayının 10-da Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndində keçirilib.

Açılış mərasimində çıxış edən “ASAN Könüllüləri” Təşkilatının sədri Səbinə Cabbarova təşkilatın fəaliyyət istiqaməti haqqında danışıb. Bildirib ki, “ASAN Könüllüləri” Təşkilatı 6 ildir fəaliyyət göstərir. Ötən dövrdə müxtəlif istiqamətlərdə 600-dən çox layihə, 2 mindən artıq təlim həyata keçirilib. Təşkilatın gördüyü işlər gənclərin şəxsi inkişafına yönəlib. Belə layihələrdən biri də “Könüllülər yurdu - Azərbaycan” layihəsidir.

Diqqətə çatdırılıb ki, “Könüllülər yurdu - Azərbaycan” layihəsinin məqsədi region gəncləri arasında könüllülüyün təbliği, onların asudə vaxtlarını daha düzgün qiymətləndirmələri istiqamətində təbliğat, gənclərin fərdi və intellektual inkişafına təkan verilməsi, mövcud imkanlar barədə məlumatlandırılma, o cümlədən könüllülük hərəkatının ölkəmizdə daha geniş vüsət almasını stimullaşdırmaqdır.

əhəmiyyətini yüksək qiymətləndiriblər.

Tədbir “ASAN Könüllüləri” Təşkilatının musiqi qrupunun üzvlərinin iştirakı ilə bədii hissə ilə davam edib. Tədbirin təlim mərhələsində Beyləqan, Cəbrayıl və Füzulidən olan iştirakçılarla könüllülüyün mahiyyəti, şəxsi inkişaf, uğurlu insan və sair mövzularda müzakirələr aparılıb. Daha sonra “N” sayılı hərbi hissədə “Hər ösgərə bir məktub” aksiyası keçirilib. Ösgərlərə könüllülər tərəfindən yazılmış məktublar çatdırılıb.

“Xudafərin”

2019-2020-ci tədris ilinə təhsil işçilərimiz doğma Cəbrayılıımızın bir parçası olan Cocuq Mərcanlı kəndindən başladılar, onlar 13 sentyabr tarixdə rayon təhsil işçilərinin ənənəvi sentyabr konfransı üçün bu məkanı seçdilər. Konfrans iştirakçıları öncə Aprel Şahidlərinin abidəsini ziyarət etdilər. Sonra N. Aslanov adına Cocuq Mərcanlı kənd tam orta məktəbində Ulu Öndər Heydər Əliyevin büstü önünə gül dəstələri qoydular.

Konfransı Cəbrayıl rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Zamiq Qurbanov açaraq 2018-2019-cu tədris ilində görülmüş işlərdən və yeni dərslərdə qarşıda duran vəzifələrdən danışdı. Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov çıxış edərək yeni dərslərin öncəsi məktəb rəhbərlərinə, müəllimlərə öz tövsiyələrini verdi, ötən tədris ilində göstərdikləri uğurlara görə fəal müəllimləri Fəxri Fərmanlarla təltif etdi və bu il ilk dəfə müəllim adını qazanmış gənc müəllimlərə xatirə hədiyyələri verdi. Rayon

Ümumtəhsil məktəblərində 600 bal-dan yuxarı nəticə göstərən məzunlar da mükafatlandırıldı.

5 oktyabr 1966-cı ildə YUNESKO və Beynəlxalq Əmək Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə çağırılan konfransda müəllimlərin peşə fəaliyyətinin şərtlərini təyin edən "Müəllimlərin statusu haqqında" adlı ilk beynəlxalq sənəd imzalanmışdır. 1994-cü ildən isə həmin tarix YUNESKO tərəfindən Ümumdünya Müəllimlər Günü kimi təsis edilmişdir. Bu tarix həmçinin BMT-nin də beynəlxalq və ümumdünya günlər sistemində daxildir. Bu günün qeyd olunması müəllimlərin cəmiyyətdəki mövqeyi, təhsil və inkişafdakı roluna diqqət çəkməyi nəzərdə tutmuşdur.

Cəbrayıl rayon təhsil işçiləri də bu gün - 5 oktyabr Beynəlxalq Müəllimlər gününü həmişəki kimi geniş qeyd etdilər. Tədbirdə Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyəti aparatının

məsul işçiləri, Təhsil Şöbəsinin əməkdaşları, idarə, müəssisə rəhbərləri, məktəb direktorları və müəllimlər iştirak etdilər.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ulu Öndərin adını daşıyan parkda abidə önünə gül dəstələri qoyaraq əziz xatirəsinə ehtiramla yad etdilər.

Tədbirdə Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı cənab Kamal Həsənov çıxış edərək 5 oktyabr Beynəlxalq Müəllimlər Günü münasibətilə bütün müəllimləri təbrik etdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışından sonra bütün sahələr kimi təhsil sahəsinin də inkişaf etməyə başladığını, Azərbaycanın təhsil sisteminin beynəlxalq sistemə inteqrasiya olunduğunu qeyd etdi.

Son illərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən təhsil sa-

həsində geniş islahatların həyata keçirilməsini, təhsilin inkişafına, təhsil müəssisələrində çalışan işçilərin əmək haqlarının və tələbələrin təqaüdlərinin artırılmasını məhz müəllimlərimizin, təhsil işçilərinin zəhmətinə verilən qiymətin təzahürü olduğunu bildirdi. Ümumtəhsil ocaqlarının müasirləşdirilməsi və yeniləşdirilməsində Heydər Əliyev Fondunun da xidmətlərini misilsiz olduğunu qeyd etdi.

Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Zamiq Qurbanov İcra Hakimiyyəti Başçısının təbrik məktubu təqdim edildi.

Bayram tədbiri 4saylı qəsəbə klubunda davam etdirildi. Rayon Təhsil Şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Xəzər Səmədov tədbiri açaraq sözü RTŞ-nin müdiri Zamiq Qurbanova verdi. O, təhsil sahəsində əldə olunmuş uğurlardan, qarşıda duran vəzifələrdən danışdı, tədbir iştirakçılarına təbrik etdi.

Çıxış edənlər təhsil işçilərinə göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlət başçısına öz minnətdarlıqlarını ifadə etdilər. 8 saylı tam orta məktəbin riyaziyyat müəllimi Mahmud Musayevə Respublikanın Əməkdar müəllimi adının verilməsini və bir neçə müəllimimizin də təltif olunmasını Cəbrayıl rayon təhsil işçilərinin əməyinə verilmiş yüksək qiymət hesab etdilər.

Hidayət SƏFƏRLİ,
baş redaktor müavini

"Təknur" nəşriyyatına getmişdim. Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru "Xudafərin" qəzetinin redaktoru, tanınmış yazar Şakir Albaliyevlə görüşdüm. O məni görəndə sevinçək dedi: - Bəhram müəllim, lap vaxtında gəlmisiniz. Elə indi sizdən danışırıdık. Biz, Çapar Kazımlı və mən rayonumuzun qabaqcıl həkimləri, gözəl insan Hüseyin Əhmədov haqqında kitab hazırlayıyıq. Onun üçün bura gəlmişik. Bəzi sualları müzakirə edirik. Həkimdən də xahiş etmişik. O da gəlib, çapa gedəcək kitabı nəzərdən keçirir ki, çap olunsun.

Mən otaqdakı stullardan birində əyləşib kitabını çox diqqətlə oxuyan həkimlə də səmimi görüşüb, onu fəxri ad - "Əməkdar həkim" adına layiq görülməsi münasibətilə ürəkdən təbrik etdim. Ona sonrakı illərdə də cənsağlığı, yeni-yeni uğurlar arzuladım.

İkinci otaqdan içəri keçən Şakir müəllim fərəhlə mənə bir təzə kitab verib dedi: -Bəhram müəllim, bu kitab da Ələkbər müəllimin rəhbərliyi altında bu nəşriyyatda çap edilib. Hələ çox yayılmayıb, təzə buraxılıb.

Kitabı alıb tez vərəqləməyə başladım. Doğrusu, ilk baxışdan o, nəzər-diqqətimi çox cəlb etdi. Üz qabığına Cəbrayılı 6 Milli Qəhrəmanın şəkillərinin nəfis şəkildə verilməsi, şəkillərin arasında bir dəstə qərənfilin də təsvir edilməsi kitabın gözəl nəfis tərtibatından xəbər verirdi... Hər bir qəhrəmanın üç rəngli bayrağımız fonunda verilməsi şəkli də ilk andan mənə xoş bir ovqat yaratdı. Düzü, kitab müxtəlif illərdə Şakir müəllimin ayrı-ayrı qəhrəmanlar haqqında çap etdirdiyi maraqlı, məzmunlu məqalələr əsasında tərtib edilib, arayərsəyə gətirilib. Bu kitabın hazırlanmasında, onun Cəbrayıl ictimaiyyətinə çatdırılmasında kitabın redaktoru, çox vətənpərvər insan, Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Arif Fərzəliyevin zəhməti ölçüyə gəlməzdir. Kitabda özü də bu haqda yazır: "Mən 2013-cü ildə Cəbrayıl Rayon

Dayarlı kitab

İcra Hakimiyyətinə birinci müavin təyin olunanda "Xudafərin" adlı rayon qəzetinin baş redaktoru dəyərli qələm sahibi Şakir müəllimə tövsiyə verdim: əslən bizim rayondan olan 6 nəfər Milli Qəhrəmanımız var. Məqam gəldikcə qəzetin səhifələrində onların döyüş yolunu işıqlandır. Qoy onlar qəzetimiz vasitəsilə də oxunub tanınsınlar. Bu, həm də gənclərimizin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinin formalaşmasına müsbət təsir göstərir. Vətən uğrunda qazılıq edənlər, fədakarlıq göstərənlər, candan keçib bu yüksək fəxri ada layiq görülənlər həm də qəhrəmanlıq məktəbidir, vətənpərvərlik dərsləridir".

Bəli, "Cəbrayılı Milli Qəhrəmanlar" kitabını böyük maraqla vərəqlədikcə Şakir Aslanovdan başlamış Cəbrayılı 6 er oğlun, cəsür, qorxmaz, igid vətən övladlarının düşmənlərə qarşı vuruşmalarda müxtəlif döyüşlər zamanı göstərdikləri qəhrəmanlıqlar, fədakarlıqlar, şücaət və hünər, ən qorxulu məqamlarda ölümün gözüne dik baxması, düşmənlərə qarşı amansız olmaq, heç vaxt geri çəkilməmək kimi səhnələrin canlı şahidi oluruq. Onların öz ata-babalarımızın vaxtla keçdiyi döyüş yolunu necə şərəflə, inamla davam etdirdiklərinin şahidi oluruq. Azğın düşmənin - erməni işğalçıların 23 avqust 1993-cü ildə rayonumuza qəflətən hücum edərək onu işğal etməsi zamanı döyüşlərdə xüsusi qəhrəmanlıqlar və fədakarlıq göstərmiş Cəbrayılın er oğulları öz xüsusi döyüş əzmi ilə yeni tarix yazmışlar. Onlardan 6 nəfərin ən yüksək ada -"Milli Qəhrəman" adına layiq görülməsi qəlbimizdə haqlı olaraq böyük qürur və iftixar hissi doğurur. Sevincimizi, fərəhimizi daha da coşdurur. Vətən övladlarının, Cəbrayılı er oğullarının da öz sələfləri kimi necə torpaqsevər, vətənpərvər olduqlarını bir daha sübut edir. Bu qəhrəmanlıqlar onların

qorxmazlığından, cəsərdən, hünərindən xəbər verir. Ən başlıcası isə onların Vətənpərvər olduqlarını sübut edir.

Kitabda diqqəti çəkən əsas məqamlardan biri də ayrı-ayrı milli qəhrəmanların doğulduğu ailə, kənd, oxuduğu məktəb, qohumları haqqında verilən yığcam, lakonik məlumatlar hər bir oxucuda ilk baxışdan onlar haqqında geniş məlumat yaradır. Sonra qəhrəmanın keçdiyi döyüş yoluna diqqətlə nəzər salınır. Hətta hər bir Milli Qəhrəman haqqında bəzi maraqlı məlumatlar onun yaxın qohumlarının dili ilə nağıl edilir. Bu yolla verilən məlumatlar məqalələrin oxunaqlılığını daha da artırır. Oxucu marağına səbəb olur.

O da məlumdur ki, yağı düşməni, erməni vandalları 26 ildir ki, Qarabağımızı işğal edib, onu əlində saxlayır. Onu yağı düşməndən azad etmək üçün hər birimiz vətənpərvər olmalı, vahid məqsəd uğrunda Qarabağımızı işğaldan azad etmək üçün bir yumruq kimi birləşməliyik. Vətən torpağının hər zərrəsi hər birimiz üçün bir tutuya olmalıdır. Qəhrəman Vətən oğullarımızın keçdiyi şərəfli yolu biz davam etdirməliyik. Bu, hər birimizin vətəndaşlıq borcu olmalıdır. Bu amal üçün ciddi çalışmalıyıq.

"Cəbrayılı Milli Qəhrəmanlar" kitabını oxuduqca diqqətimi çəkən əsas məqamlardan biri də 1991-ci ildə SSRİ-nin dağılmasından sonra doğma Vətənimizdən çıxarılan rus ordusunun bizə qarşı etdikləri xəyanətkarlıqlardır. Bu haqda Milli Qəhrəmanımız Vahid Quliyev haqqında yazılan məqalədə bir daha deyilir: "Maliklə birgə məşinləri açib yoxlamağa başladım. Məşinlərin heç birində instruksiyası barədə məlumat kitabçası yox idi. Hamısını keçmiş Sovet Ordusunun əsgərləri aradan çıxarmışlar; tək bir texnikanın yeşiyində bir kitabça qalmışdı. O da ki, çox güman ki,

təsədüfən yaddan çıxmış, ya bu qədər məşinlərin içərisindən dəyişiklikə düşüb qalbmış.

Texnikanın birini söküb içinə baxarkən gördüm bir yerdə "BU" hərfləri yazılıb, o saat yəqin etdim ki, bu söz "blok upravlenie" - "idarəetmə bloku" sözü də ola bilər. Fikrimdə yanılmamışdım. Açıb gördük ki, buradakı bütün mikro-sxemlərin hamısını hissə-hissə doğrayıblar"... Bəli, kitabda qəhrəmanlarımızın dili ilə deyilən belə maraqlı faktlar həm də onu sübut edir ki, düşməni hansı tarixdə, hansı zamanda yaşamasından asılı olmayaraq düşməni olaraq qalır. O, zaman-zaman öz cildini dəyişərək ancaq öz çirkin məqsədlərinə çatmaq üçün çalışır.

Tarixlər boyu öz çirkin, iyrenc niyyətlərinə çatmaq üçün müxtəlif yollara, vasitələrə əl atan mənfur, qaniçən erməni işğalçıları XX əsrdə nəhayət ki, öz istəklərinə çatdılar. Ərazilərimizin 20%-ni yenidən işğal etdilər. Od vurub ev-əşikləri yandırdılar. Kəndlərimizi, şəhərlərimizi talan etdilər. Əhalini isə doğma yurd-yuvalarından perik saldılar.

Düşməni tərəfindən yaradılmış bu çətinlik əhalinin iradəsini qıra bilmədi. Əliyalın əhali nə qədər çalışsa da, dışından dirnağınadək silahlanmış erməni hərbi birləşmələri qarşısında tab gətirə bilmədi. Amma er oğullarımız son anadək yağı düşmənlə döyüşməli oldular. Ən çətin anlarda belə doğma torpaq uğrunda ölməyi, şəhid olmağı özələrinə şərəf işi hesab etdilər.

Bəli, belə qorxmaz er oğulları öz hünərləri, qəhrəmanlıqları ilə yeni tarix yazıb əbədiyyətə köçdülər. İndi onlar qəlbərdə yaşayır daim xatırlanırlar, həmişəyaşar olurlar.

Belə qəhrəmanlar haqqında kitab yazıb onları əbədləşdirmək də çox nəcib təşəbbüslərdən biridir.

Bu nəcib təşəbbüsü layiqincə yerinə yetirmək heç şübhəsiz ki, müəllifdən zəhmətsevərlik, ciddi

axtarıcılıq, möhkəm iradə, el-oba qədri bilmək, torpaqsevərlik və vətənpərvərlik tələb edir. Heç şübhə yoxdur ki, "Cəbrayılı Milli Qəhrəmanlar" kitabının müəllifi Şakir Albali da bu nəcib, olduqca dəyərli, əhəmiyyətli təşəbbüsü yerinə yetirən öncüllərdən biridir. Özü də iştirakçısı olduğu Qarabağ müharibəsinin od-alovlarından keçmiş müəllif bu kitabı - "Cəbrayılı Milli Qəhrəmanlar" kitabını hazırlayıb oxucuların ixtiyarına verilməsində çox əziyyətlər çəkmiş, çox çətinliklərə dözməli olmuşdur. Bu işi özünə mənəvi bir borc bildirdi.

Bu maraqlı kitabı oxuyub sonra çatandan sonra mən belə bir nəticəyə gəldim ki, cəmi 94 səhifədən ibarət olan bu kitab öz mövzu aktualı, dəyərli, tutarlı məzmunu, oxunaqlı, sadə dili ilə başqa kitablardan çox seçilir, çox fərqlənir. Kitabın arxa hissəsində, 83-cü səhifəsində Milli Qəhrəmanlarımıza həsr olunmuş müxtəlif tədbirlərə də ayrıca yer ayrılması onun dəyərliyini daha da artırır. Bu, o deməkdir ki, qədirbilən xalqımız öz oğullarını heç vaxt unutmur, onlarla bütün tarixlər boyu fəxr edir, onlarla daim qürurlanırlar. Bu da oxucu diqqətini çox cəlb edir, onların vətənpərvərlik ruhunu, torpaq, el-oba sevgiliyini daha da artırır. İftixarla deyə bilərik ki, bu kitab böyüyen uşaqların, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmalarında böyük rol oynayacaq. Əminəm ki, bu kitab öz dəyərinə, mövzu aktuallığına görə hər bir Cəbrayıl ailəsinin stolüstü kitabı olacaq.

Bu nəcib, çox dəyərli təşəbbüsün irəli sürülməsində kitabın redaktoruna, onun yazılıb hazırlanmasında və oxuculara təqdim olunmasında çox zəhmət çəkmiş müəllifə öz minnətdarlığımı bildirirəm. Onlardan daha irihəcmli əsərlər gözləmək arzusu ilə onlara cənsağlığı, uğurlar arzulayıram.

Bəhram SARICALLI,
Azərbaycan
Jurnalistlər Birliyinin üzvü

Beynəlxalq Ahillər Günü sosial aksiya

Yeni Azərbaycan Partiyası Cəbrayıl rayon təşkilatı 1 Oktyabr - Beynəlxalq Ahillər Günü münasibətilə sosial aksiya həyata keçirib.

Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən hər zaman bu cür sosial aksiyalar reallaşdırılır. Partiyamızın gənc üzvləri də bu aksiyalarda fəal iştirak edirlər. Bu gün ahıl insanlara, aztəminatlı ailələrə sosial yardımın reallaşdırılması da dövlətimizin və partiyamızın sosial siyasətini özündə ifadə edir. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətin əsas qayəsi də

məhz ondan ibarətdir ki, dövlətimizin iqtisadi imkanlarından hər bir vətəndaşın həyatının yaxşılaşdırılması üçün istifadə edilsin. O cümlədən də qayğıya ehtiyacı olan bütün insanlar dövlətimizin daimi diqqət mərkəzində saxlanılır. Yerlərdə həyata keçirilən belə tədbirlər dövlətimizin, Prezident İlham Əliyevin siyasətinə, Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ölkəmizdə həyata keçirdiyi layihələrə dəstək xarakteri daşıyır.

Aksiyada YAP Cəbrayıl rayon

təşkilatının gənc üzvləri rayonumuzdan olan məcburi köçkün, ahıl Şirinova Təberrükün və I qrup əhli, yataq xəstəsi olan Şirinova Samirənin yaşadığı ünvanlarda olublar. Onlara yardımlar olunub, sovqatlar verilib.

Qeyd edək ki, həmin ahıl və qayğıya ehtiyacı olan insanlar bu cür xeyriyyə aksiyalarının təşkilindən razılıq etdilər, ölkəmizdə aztəminatlı ailələrə göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

"XUDAFƏRİN"

İngilisdilli toponimlərə orijinaldan baxış

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Emiliya Vəli qızı Qasımova "Antroponim və toponimlərin bədii tərcümədə transliterasiya qaydaları (İngilis və Azərbaycan dillərinin materialları əsasında)" adlı monoqrafiyadan sonra ikinci dəfədir ki, oxucuların görüşünə gəlir. "İngilis dilində toponimlərin xüsusiyyətləri" adı altında aparılan bu tədqiqat adından da görüldüyü kimi, birbaşa ingilis toponimik adlarının təhlilinə həsr olunmuşdur. Bu işə onu göstərir ki, müəllif burada ingilis dilinin materialları üzərində İngiltərədəki toponimik vahidləri araşdırmaya çəkmişdir. Bununla həm bir xarici ölkənin toponimik mənzərəsi göz önündə canlandırılır, həm həmin ölkənin danışdığı əcnəbi dil materialları linqvistik baxımdan şərhini tapır, həm də ki, bu məlumat bazası üstündə digər ölkələrin, o cümlədən Azərbaycanın toponimlərinin də müqayisəli şəkildə izlənilməsinə geniş perspektivlər açılır. Bu da öz növbəsində digər tədqiqatçılar üçün də müqayisəli yanaşmalar əsasında araşdırmaların daha da genişləndirilməsinə ipucu verir.

Toponimlərin tarix və coğrafiya elmləri ilə bağlılığına toxunan Emiliya Qasımova onun dilçilik elmi ilə daha çox əlaqəli olmasına münasibət bildirərək yazır:

"Toponimiya tarix və coğrafiya elmlərindən daha çox dilçiliklə sıx bağlıdır. Ona görə ki, hər hansı bir toponim, ilk növbədə, konkret bir dilə məxsus söz və sözdüzəltmə vasitələrindən ibarət olub, müəyyən bir coğrafi obyektə digərindən fərqləndirməyə xidmət edən dil işarəsidir. Beləliklə, toponimlərin dilin lüğət tərkibinin bir parçası kimi öyrənilməsi, onların semantik, struktur, funksional xüsusiyyətlərinin açılması, bir sözlə, dil vahidi kimi malik olduqları məxsusi cəhətlərinin tədqiqi həmin xalqın tarixinin və ərazinin coğrafiyasının öyrənilməsi ilə sıx bağlı olmalıdır. Toponimikanın çoxtərəfli olması onun öyrənilməsində dilçiliyin rolunu azaltmır, əksinə, diqqət mərkəzində toponimlərə məhz sözlər və onların kompleks ekvivalentləri kimi baxılma-

Emiliya Vəli qızı Qasımova 1981-ci ildə Bakı şəhərində anadan olmuşdur. 2002-ci ildə Azərbaycan Dillər Universitetini, 2005-ci ildə İsa magsistrantını fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. 2005-2008-ci illərdə G.Əliyev adına 200 saylı orta məktəbdə, 2005-2018-ci illərdə Türkiyə Dəyanət Vaqfi Bakı Türk liseyində müəllim işləmişdir. 2008-ci ildə AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunda dissertantı olmuşdur. 2013-cü ildə "Bədii tərcümədə antroponim və toponimlərin transliterasiyası" mövzusunda namizadlik dissertasiyası müdafiə etmiş, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almışdır. 2008-ci ildən Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Xarici dillər kafedrasında müəllim vəzifəsində çalışır. 20 elmi məqalənin və "Antroponim və toponimlərin bədii tərcümədə transliterasiya qaydaları" (Bakı, "Təknur" - 2018) kitabının müəllifidir.

Ailəlidir, 1 övladı var.

şı, yeni linqvistik yanaşma dayanır. Toponimlər dünyasının maraqlı sirlərini açmağa çalışan dilçi alimlər toponimləri dil mənsubiyyətinə görə qruplaşdırır, onların törənmə və formalaşma yollarını, funksional struktur tiplərini, fonetik, leksik, semantik və qrammatik xüsusiyyətlərini və s. tədqiq edir, üzə çıxarırlar ki, bunların da arasında toponimlərin morfoloji analizi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Konkret olaraq morfoloji təhlil böyük sayda toponimlərin nəzərdən keçirilməsi ilə onların tərkibində təkrar-təkrar rast gəlinən elementlərin aşkara çıxarılması və toponimlərin struktur xüsusiyyətlərinin açılmasına xidmət edir. Bu zaman toponimin forma və məzmunu cəm halında götürülür. Belə ki, müasir dildə tərkib hissələrinə ayrılı bilməyən toponimlər sadə toponimlər kimi götürülür, əgər o, müasir dildə tərkib hissələrinə bölünə bilirsə, onda ibarət olduğu elementlərdən asılı olaraq, mürəkkəb və ya tərkibi toponimlər kimi nəzərdən keçirilir. Burada diqqət daha bir maraqlı cəhət cəlb edir: çağdaş dövrün toponimlərinə diaxronik nəzərlə baxdıqda, onların təkmilliyi olmadığı meydana çıxır. Bu da ondan irəli gəlir ki, yarı-nəzakət semantik cəhətdən əsaslandırılan toponimlər, əksər hallarda, vaxt ötdükcə bu xüsusiyyətlərini itirir və müasir dil daşıyıcıları üçün anlaşılmayan morfemlərə çevrilir.

Morfoloji təhlil zamanı toponimlərin tərkibindəki coğrafi terminlərin araşdırılması da mühüm yer tutur. Toponimlərdə əsas mənə kəsb edən nüvə rolunu, əksərən, məhz həmin ərazinin coğrafi xüsusiyyətlərini əks etdirən elementlər oynayır. Bu, ingilis toponimikasında daha qabarıq əks olunur. Bu cür elementlər həm sadə, həm mürəkkəb, həm də tərkibi toponimlərin formalaşmasında iştirak edir. Coğrafi terminlərin geniş istifadə olunması toponimlərin məhz bir coğrafi obyektə digərindən fərqləndirmək məqsədi ilə yarandığından irəli gəlir.

Toponimlərin çox qədim zamanlardan mövcud olmasına baxmayaraq, onların çoxcəhətli xüsusiyyətlərinin açılması üçün intensiv cəhdlər yalnız XIX əsrin sonundan müşahidə edilməyə başlandı. Bu, ingilis toponimik adlarının öyrənilməsinə də aiddir".

Beləcə, E.V.Qasımova toponimlərin dilçilik elminin maraqları baxımından daha aktual mənə kəsb etdiyini açıqlayır və bu istiqamətdə də araşdırmasını davam etdirir.

Toponimiyatmanın müxtəlif üsullarına - morfoloji üsul, sintaktik üsul, semantik üsul, ixtisaretmə, geriye sözdüzəltmə, kalka üsulu ilə tərcümə, alınmalar hesabına yarandığına dair mülahizələrini faktiki dil materiallarına (toponimlərə) müraciət yolu ilə əsaslandırılır.

Toponimlərin özlüyündə hansı

mühüm mənalı ifadə etməsini də diqqət önünə çəkərək yenə də Emiliya Qasımova toponimik materialları əyaniliyi ilə misal çəkib, dilçilik aspektindən izahlarını da açıb göstərir:

"Əslində bütün dünyada toponimlər əksərən ərazinin coğrafi xüsusiyyətlərini əks etdirir. Bu, eyni mənalı toponimlərin müxtəlif ərazilərdə yayılması ilə bir daha sübut olunur: Qarasu (Azərbaycan), Black Water (Böyük Britaniya), Черная Река (PФ), Xarus (Mongolustan) hidronimləri su hövzələrinin tutqun rəngdə olmasına işarə vurur.

Toponimlər tarixə dair bir çox məlumatları özündə əks etdirir. Birincisi, onlar tarixi faktların daşıyıcılarıdır. Məsələn, İngiltərədəki Battle şəhərinin adı Vilhelm Fatehin qələbəsinin şərəfinə qoyulub. Belə ki, bu məşhur döyüş (1066) Hastingdə deyil, məhz sonradan Battle adlandırılmış bu ərazidə baş vermişdir.

Toponimlər həm də ərazinin məskunlaşdırılmasının tarixi göstəriciləridir. Onlar ərazinin hansı xalq tərəfindən (həmin xalqın dil vahidləri uzun müddət toponimlərdə yaşayıb) və təxminən hansı dövrdən (toponimlərin tərkibində mövcud olan arxaizmlərə əsasən) məskunlaşdırılması haqqında məlumat verir.

Toponimlər hətta yaşayış məskənlərinin tarixi inkişafı haqqında da danışır. Məsələn, Hampshire qraflığındakı Basingtoke şəhərinin adında stoke elementi qədim ingilis sözü olub (stoc), "başqa bir ərazidən asılı olan yer" mənasını verir. Bu, göstərir ki, əvvəllər bu ərazi yaxınlıqda yerləşən, indi kiçik bir kənd olan Basingdən asılı olmuşdur, lakin tarixi inkişaf nəticəsində o, Basingi geridə qoymuşdur.

Toponimlər qədim dövrlərdə əhalinin təsərrüfatı, dini, məişəti haqqında şahidlik edir. Məsələn, Accrington şəhəri öz adını qədim ingilis sözləri acern (acorn) və tun "ferma" sözlərindən götürüb. Burada acorn sözü həmin ərazidə donuzlara yem məqsədi ilə kənd təsərrüfatı bitkilərinin yetişdirilməsinə işarədir.

Dilçilik elminə toponimlərin

araşdırılması zəngin məlumat verir. Dil tarixi toponimlərdə digər dil vahidlərindən daha çox əks olunur. Məsələn, Skandinav işğalından sonra ingilis dilinə xeyli skandinav sözləri keçmişdir ki, onlardan bəziləri indi yalnız toponimlərdə yaşayır: thorp "kənd", toft "torpaq sahəsi" və s. Yaxud qədim leksəmlər barədə informasiyanı toponimlər özündə yaşadır, məsələn, qədim ingilis dilində mövcud olmuş və hal-hazırda qohum dillərdə rast gəlinən hər "daşlı sahil, təpə" sözü yalnız Herne (Berfordshire) və Harome (Yorkshire) kimi toponimlərdə yaşayır.

Toponimlər dialektologiya, xüsusi ilə də tarixi dialektologiya (yazılar dialektoloji xüsusiyyətləri az əks etdirir, müasir dialekt daşıyıcılarının nitqinin müşahidəsi isə dialektin qədim forması haqqında məlumat vermir) üçün də əvəzəlməz mənbədir.

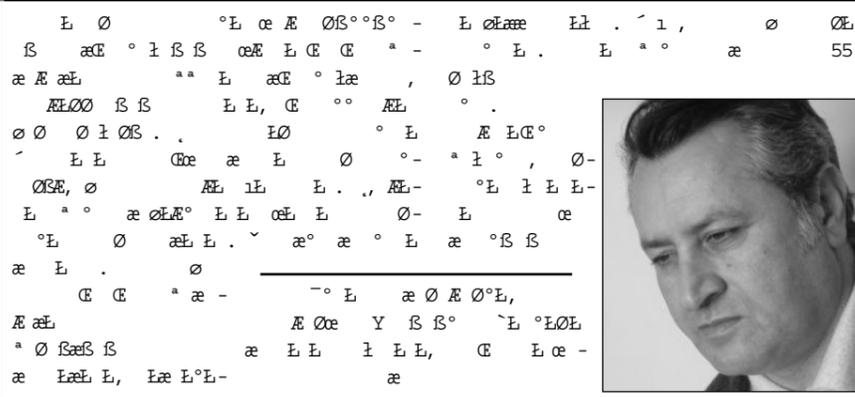
Bizim toponimlərdə əldə etdiyimiz məlumatlar həm də dilin qədim variantının bir sıra xüsusiyyətlərini əks etdirir. Məsələn, ingilis toponimik adlarının araşdırılması qədimdə dun, hyll, ora və ofer sözlərinin hər birinin "təpə, hündürlük" mənasını verdiyi aydın olur. Lakin biz onların işarə etdikləri coğrafi obyektlərin xüsusiyyətlərini nəzərdən keçirməklə müəyyən edirik ki, onlar sinonim olmaqla müxtəlif mənə çalarlarına malik olmuşdur: dun-yaşayış üçün yararlı təpə, hyll-nahamar səthli təpə, ora-mailli təpə, ofer-yastı zirvə deməkdir. Bu cür qədim ingilis dilinin leksik vahidlərinin semantik xüsusiyyətlərini açıqlayan toponimik elementlərə çay, axın ifadə edən (burna-saf, hamar su, axın; broc-palçıqlı və pis seçilən sahilli sürəti az axın və s.), və ya dərəklik əraziləri təsvir edən morfemlərdə (denu-uzun, sıldırım dərək; cumb-kasa formalı sonu olan qısa dərək; hop-dar dərək və s.) rast gəlinir".

Gətirilən bu geniş sitatdan da bir daha aydın görünür ki, Emiliya Qasımova müraciət etdiyi tədqiqatın obyektini ilə bağlı yetərincə nəzəri biliklərə malikdir. Və bu yetkin biliyi sayəsində o, elmi qənaətlərini "Toponimlərin leksik-semantik təhlili" və "İngilis toponimik adlarının morfoloji quruluşu" adlı fəsillər ətrafında bölüşməklə maraqlı bir əsərlə elmi ictimaiyyətin görüşünə gəlir.

Şakir ƏLİFOĞLU,
filologiya üzrə fəlsəfə
doktoru, dosent

Hidayət Səfərlinin 55 yaşına

Oktyabr ayının 15-də AJB-nin üzvü, qəzetimizin baş redaktor müavini, Qabaqcıl Təhsil işçisi, şair-publisist Hidayət Səfərlinin anadan olmasının 55, pe-daqoji fəaliyyətinin 30-cu ildönümünü tamam oldu. Bu münasibətlə oxucularımızdan təbrik məktubları almış-ş. Onlardan bir neçəsini sizlərə təqdim edirik.

Gözlərində qubar, qəlbində həsrət...

Biz payız deyirik, türklər son bahar. İlin, zamanın bu çağında ürəyimizin qapısını, pəncərəsini istəsək də, istəməsək də son bahara açmışıq. Üstümüzə payız ələnir. Ələndikcə içimizdə üzü yaza doğru bir ümid də göyərir. Payızı seyr edən könlümüz elə ruhumuzdaca yaza bağlanır.

Bu payız yurda gedə bilmədiksə, yazda gedərik deyirik. Ürəyimizin payıza açılmış pəncərəsindən tək-cə payızın min bir rəngli dona bürünmüş təbiəti görünür. Bu pəncərədən həm də fəslə uyğun olaraq payız düşüncələrindən, duyğularından asılmış dostlar da görünür. Dostum, əziz qardaşım Hidayət Səfərlini nəzərdə tuturam. Qarabağdan, Cəbrayıldan 1993-cü ildə məcburi köçkün olaraq çıxan, yaşının üstə yaş gələcək kövrəkləşən, müdrikləşən şair qardaşımı deyirəm. Zamanın, fələyin evi yığılsın, qolu qırılsın. Geri dönməsi yoxdu ki, hey irəli gedir. Otuz ilə yaxındır ki, Hidayət Səfərli yurd, Vətən deyibən sızlayır. Ürəyinin için-için qabığını soyur. Hicran, həsrət, ayrılıq adlı dər-din dadına, tamına baxır. Dərdini yeyə-yeyə gəzib-dolanır. Biləsuvar-dakı köçkün qəsbəsinə yaşayır. Orta məktəb müəllimi, qabaqcıl təhsil işçisidir. Şagirdlərinə dil-ədəbiyyat fənnini böyük bir sevgiylə öyrədir. İctimai həyatın müxtəlif pillələrində onlarla yetirməsi var ki, Vətənimizi, Azərbaycanımızı layiqincə təmsil edirlər.

Hidayət Səfərli ləyaqətli bir müəllim olmaqla yanaşı, həm də elə-obaya, düşdüyü mənəvi mühitə bacalıqı gətirən bir şairdir. Qələmi isə sənətin bütün istiqamətlərində işlək bir qələmdir. "Qələm şəxsiyyətin özüdür" misalı əziz dostum Hidayətin simasında da öz təsdiqini tapır. Belə ki, o, qələmi hər zaman varlığından qopan bir səmimiyyətlə başbaşa gətirir. Onun bu keyfiyyəti çox sevilən bir keyfiyyət, dostlarını artıran bir xüsusiyyətdir. İndi zaman bir başqa zaman, hiylənin, rıyanın oyaq olduğu, vəfa və sədaqətin yatdığı bir zamandır. Amma dostum Hidayət belə bir zamanda xeyirin cəbhəsində çox mərdanə dayanaraq şerlə, bəd-xahlıqla uğurla döyüşür. Onun silahı, topu, topxanası da söz, sənətdir. O, bu meydanda son dərəcə qərəzsiz, vicdanla dilə gətirdiyi sözü, sənətilə duruş gətirir. Bişmiş, cilalanmış, püxtələmiş bir qələmlə damcı-damcı, misqal-misqal özünü yazır, dərdini çözüür, sənətin diliylə hər hansı bir məsələdə ictimai fikrə, ictimai rəyə yaxşı mənada təsir etməyi bacarır. Gözəl şeirləri, oxunaqlı, insanı düşündürən, keçmişə aparan,

gələcəkdən xəbər verən şirin publisistikası var. Poemalar müəllifidir. Bir neçə kitabı artıq xeyli vaxtdır ki, oxucuların ixtiyarına verilib. Demək, altı həm də mənəvi yaddaşlarda çox urvatlı bir yeri var onun.

Aramızda cəmi altı yaş fərqi var. Bu il 55 yaş olacaq Hidayət Səfərlinin. Gözü-könlü tox bir şairdir. Ömrün iki beşini yan-yanı qoyub. İnanıram ki, həyat sınaqlarından da həmişə uğurla çıxıb, qiyməti beş olub. Dünyadan, həyatdan, elə cəmiyyətin özündən də başqa bir umacağı, təmənnası yoxdu. Son dərəcə iddiasız bir qələm sahibidir. Tək-cə bir arzusu, bir isrtəyi var - o da doğma Cəbrayıl, Qarabağa, düşmən tapdağında qalmış digər yurd yerlərimizə dönməkdir. Şeyirlərinin, yaradıcılığının da əsas xətti, əsas nüvəsi, dediyim kimi, Vətən həsrəti, Vətən nisgildir. Cəbrayılı məcburən tərkdən sonra Hidayətin simasında sözlə təsvir edə bilmədiyim bir kədər, bir qüssə yuva salıb. Bu kədərli, bu qüssəli sima həm də onun daxili dünyasını əks etdirən bir rəsm təsiri bağışlayır. Gözləri həsrətlə dolub-daşır. Qaçqınlıq, köçkünlük, qəribçilik dərdini sanki ovuc-ovuc deyil, bulud-bulud yığıb gözlərinə. Yazdığı şeirlərin hər mısrası, hər sözü də o bulud gözlərdən süzülən yaşdır. Yadımdadır, şeirlərinin birində yazmışdı:

**Tutubdu yurdunu amansız yağı,
Deyib sinəsinə həsrətin dağı,
Hidayət çoxaldıb saçında ağı,
Gözləri yol çəkir, baxır, qocalır.**

Qocalır deməzdim, ömür hələ yarıdı. Hidayət müdrikləşir deyər-

dim. O da həqiqətdir ki, Hidayət Səfərli tələbəklik çağlarından müdriklik qazanıb. Köhnə kişilərə xas xarakterə sahibdir. Mənəvi dəyərlərimizə olduqca bağlıdır. Milli düşüncələr, duyğularla yaşamaq onun əqidəsinə, amalına çevrilib.

Bizi dost, qardaş edən tək-cə bir eldən, bir obadan, bir mahaldan olmağımız deyil, Hidayətlə mənəvi duyğu-düşüncə ortağı edən dərdimiz var. Hər ikimiz həsrət dolu bir ömür yaşayırıq. Amma içimizdə hər zaman bir inam da közərməkdə...

Ümidliyik ki, bir gün Qarabağımızın qapısını öz əllərimizlə açacağıq. Bir gün Cəbrayıldan görüşəcəyik. Ömrün payızında yazılmış bu sətirler müjdə gətirən bir bahara, bir yaza möhtacdır. Yazın oğlan çağında uzadıqdan bir adam papaq edə sənə, "gəl, yurdumuzdan düşməni qovub çıxarmışsın, alınıb torpaqlarımız, düşmən öz hininə, öz kahasına, öz yuvasına qovulub" deyər. İnşallah, o günü hər birimiz gözləyirik. Hələlik isə səni təbrik edən fikirlərlə bitirirəm bu yazını. İstəyirəm ki, bir gün simanda qərar tutmuş o qəm-qüssə əriyib getsin. 55 yaşını salamlayıram. Arzulayıram ki, indi olduğu kimi daim dost, qardaş, yaxın, yad yanındakı vəfan, sədaqətin tükənməsin. Yeni yaradıcılıq uğurları və sağlamlıq diləyilə...

**Fariz Çobanoğlu,
"Qarabağa aparan yol"
qəzetinin redaktor müavini**

**SEVİLƏN
SÖZ ADAMI**

Desəm ki, Hidayət Səfərli bizim cəbrayılı yazarlar içərisində xətrini ən çox istədiyim, yurd sevgisini yüksək dəyərləndirdiyim şəxslərdən biridir, yəqin ki, mənə yaxından tanıyanlar səmimiyyətimə ürəkdən inanacaq. Hidayət müəllim, hər şeydən qabaq elə-obaya, köçkünlüyün ən çətin məqamlarında da, abırına-həyasına sığınaraq ləyaqətini qorumağı bacaran, camaatımıza möhkəm tellərlə bağlı söz adamıdır. Əgər belə olmasaydı, o da bir çoxları kimi rayonun işğalından sonra böyük şəhərlərə üz tutub, özünə isti od-ocaq axtarıb tapardı. Ancaq heç yerə getmədən itirdiklərinin əvəzində ağır bir elin, aranlı-dağlı Cəbrayıl camaatının sevgisini, xətir-hörmətini qazandı.

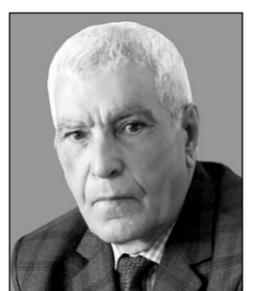
Yaxşı yadımdadır, bir vaxtlar-daha doğrusu, 1978-ci ilin yanvarından Cəbrayılın işğal edildiyi günə qədər fəaliyyət göstərən "Ümid" Ədəbi Klubunun ən gənc üzvlərindən biri də Hidayət Səfərli idi. Yurddan perik düşdüyümüz iyirmi yeddi ilə yaxın zaman kəsimi ərzində o, ürəyinin dərinliklərində dil açan vətən sevgisini, düşmən umidinə qalan doğma ata-baba ocaqlarından ötrü doqaqları çat-çat olan yurddaşlarımızın qaysaq bağlamayan ağrı-acılarını "söz məlhəmi"ne çevirməyi bacardı.

Hidayət müəllim həm mətbuatda, illah da bizim cəbrayılı yazarların əksəriyyətinin imzasını tanıdan "Xudafərin" qəzetində, həm də sosial şəbəkələrdə çeşidli yazıları ilə ardıcılı olaraq çıxış etdiyindən, onun yaradıcılıq uğurlarından və işıq üzü görən kitablarından uzun-uzadı bəhs etməyə ehtiyac duymuram. Qələm dostum istedadlı şair olmaqla yanaşı, peşəkar jurnalist kimi də tanınır və məmnunluq hissiylə deyirdim ki, Şakir Əlifloğluyla birgə bizim "Xudafərin" qəzetinin uğurlarında danılmaz xidmətləri vardır.

Yeri gəlmişkən, eşidib-bildiyimə görə Hidayət müəllim peşəkar fəaliyyəti ilə də sayılıb-seçilən, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsi naminə bilik və bacarığını heç kəməndən əsirgəməyən sadə, səmimi bir insandır. Bu cür insani keyfiyyətləri onun işıq üzü görən kitablarında, o cümlədən şeir və publisistik yazılarında da ən bariz şəkildə özünü büruzə verməkdədir.

Ötüb keçən uzun illərdən bəri az-az görüşə bildiyim, ancaq buna rəğmən həmişə xoş sorağını eşidib, yaradıcılıq uğurlarına ürəkdən sevindiyim Hidayət müəllim ömrünün əlli beşinci yaşında da, evvəllər olduğu kimi bizim Cəbrayıl çinarlarına bənəyir. Arzum budur ki, xətrini dünyalar qədər istədiyim qələm dostumun kölgəsi eldən, bir-birindən gözəl şeiri, sözü dildən əskik olmasın! İndiki günlərimizdə ömrünün ən barlı-bəhrəli çağlarını yaşayan Hidayət Səfərliyə - əlli beş yaşlı yubilyara möhkəm cansağlığı, ailə səadəti, yurd vüsali və könül xoşluğu arzusu ilə:

**İsmayıl İmanzadə,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyi
Mingəçevir bölməsinin sədri,
"Bənövşə" jurnalının
təsisçisi və baş redaktoru**

Məcburi köçkünlük faciəmiz həramizi bir tərəfə didərgin saldı. Bir rayonun ərazisindən respublikamızın 58 rayonuna səpələndik. İndi bizi bir-birimizə içimizdəki yurddaşlıq yanğısının səsi-harayı birləşdirir. O səsin-harayın ortaq nöqtəsi axırda gəlib "Xudafərin"imizdə birləşir. "Xudafərin" bizim içimizin səsidir. O səsi ucqarlardan mediatorluq edib "Xudafərin"ə ötürmək missiyası isə böyük zəhmətlə yanaşı fədakarlıq da tələb edir. Bizim qəzetimizin baş redaktor müavini olan Hidayət Hümbət oğlu Səfərli də məhz yurddaşlarımızla "Xudafərin"imiz arasında körpü yaradan fədakar mediatorudur. Uzaq nöqtələrdən eşidilməyəcək dərəcədə olan məsafədəki səsi lokator kimi tutub saxlamaq və peyk antenası kimi bizlərə ötürmək missiyası qələm dostumuz Hidayət Səfərlinin öhdəsinə düşüb. Həm özü bir yaradıcı qələm adamı kimi, həm də başqalarının səsinə - ürək sözlərini bir jurnalist kimi yazıya alıb oxucularımıza çatdırmağı bir mötəbər şəxs kimi ona ümid eləmişik. Belə bir etimadı o, həm bir insan kimi, həm də vicdanlı qələm əhli olaraq qazanıb.

Hidayət orta məktəbdə və institutda müəllimlərdən təhsil sahəsində aldığı "5" in böyrünə həyatda cəmiyyət tərəfindən aldığı "5" i də yapışdırdı. Bu günlərdə dərslərindən, oxuduqlarından-öyrəndiklərindən də, həyat sınağından da uğurla çıxaraq "5" qiymətlər alan Hidayət müəllimin 55 yaş tam oldu. İki "5" in yan-yanı dayanıb par-par parıldadığı - göz qamaşdırdığı 55 yaşın zirvəsindən ətrafına, yan-yörəsinə qürurla boylanmağa tam haqqı çatan Hidayət Hümbət oğlunu qəzetimizin oxucuları adından da səmimi qəlbədən təbrik edirik, uzun ömür, can sağlığı, peşəqəti və bədii-publisistik fəaliyyətində bol-bol uğurlar arzulayırıq. Həyat yoldaşı Nəzakət müəllimə ilə həmqafiyə olan adı kimi, qoy onların bundan sonrakı tale yolları da həmqafiyə tellərlə uzandıqca uzansın, vətən sarıdan olan nigaranlıqlarından birlikdə qurtulub, vətənlə - Cəbrayılı bəxtəvər günlərimizə qayıtsınlar. Doğma torpağında, elində-yurdunda yaşamaq xoşbəxtliyini birlikdə dadsınlar.

Bir daha 55 yaşına mübarək deyib, əllərini sıxır, öpürəm, Hidayət qardaşımız!

Şakir Əlifloğlu

Ənvər müəllim, mən sənənlə yaxın təmasda olmamışam. Səni mənim kimliyim, mənləyim maraqlandırır. Ustad Füzuli deyir:

Mən kiməm: bir bikəsi, biçareyi, bixaniman,
Taleyim aşiftə, iqbalım nigün, bəxtim yaman.

Bəxtiyar Vahabzadə belə yazır:
Mənim ana dilim - mənim kimliyim,
Pasportum - özümə öz hakimliyim.
Ənvər Şıxlarının deyimi:
Ənvərin qalansa mənləyi oda,
Heç kəsə baş əyməz fani dünyada.
Qınaq yeri olar qohuma, yada,
Bax, belə ömürdür şairin ömrü.
Mənim şairliyim yoxdur. Klassiklərdən birinin sözüdür: "Siz mənə gözəlliyin özünü yox, gözəlliklə təsirlənmiş bir adam göstərin". Mən gözəl şeirlərin vurğunuyam, təəssüf ki, şair təbim yoxdur.

Ənvər müəllim, fikirlər də günlər kimidir. Gün var ki, izsiz, soraqsız ömürdən sürüşüb

Həsiyə:

Ənvər müəllim, ali məktəbin son kursundaydım. Tələbələr bir-birinin albomuna xatirə yazırdı. Qaydaya görə, hər kəs öz səhifəsini şəkillərlə bəzəyirdi. Bakılı bir qızın albomuna xatirə yazdım. Şəkil əvəzinə iki dəne boyçığıyini şəklimin altında çarpaz yapışdırıb, bu cümlələri yazdım:

"Boy heç vaxt solmayan, ətrini, qoxusunu itirməyən bir çiçəkdir. Mən sənə xatirələrinə boy ətri çilədim. Hopacaqımı, qalacaqımı?"

"On ildən sonra o qızdan bir məktub aldım. Heç nə yazmamışdı, ağ vərəqin içində şəkil göndərmişdi. Özü idi, oturaq vəziyyətdə hər dizinin üstündə bir uşaq, hər uşağın əlində bir boy çiçəyi. Altdan bu sözləri yazmışdı: "Boy çiçəyi, sən həmişə mənimləsən. İmza: Boy yoldaşı".

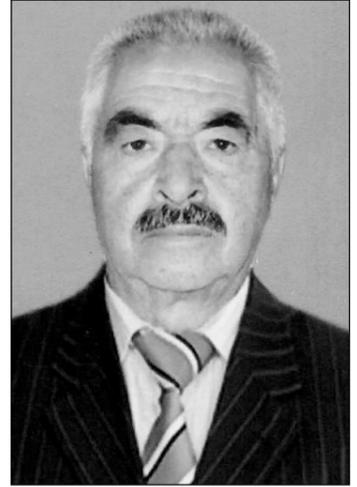
Mən bu epizodu Fərzaliya yazmışdım. O da təsirlənib "Boyçığıyini" şeirini yazdı. "Məktubum" şeirini oxuyanda, nədənsə, xatirələr çiçiyiylə uzaqda, vaxt dalğası arxasındakı illərə

diyin gözəllərin tərənnumundə qalmışdım. Dərərdən üzüyuxarı qalxırdım. Addımlarımı qısa-qısa atırdım ki, ətrafda müşahidə etmədiyim nə isə qalmasın:

Cangüdəni olub hər qaya, hər dik,
Pişvaza çıxıbdır xalça çiçəklik,
Muğamat oxuyur xınalı kəklik,
Ay Ənvər, məst olub yatıb dərələr.
Şıxbabanın aşığındakı kölgəliklərdə sərinlik tapan heyvanlar diqqətimi cəlb etdi:
Qoyun, quzu gumaşından üzülər,
Elə bil ki, ip yumaqdan çözülər,
Misra kimi cığırlara düzülər,
Allı-güllü yaylaqlardan de, gəlsin.
Təbiət təsvirli şeirlərində müşahidən daha gözəldir.

Tey düzünün allı-güllü biçənəkləri, dərələrdəki buz bulaqlar misralara dönüb yandırır səni:

Çiçək xalı salar yayda örüşə,
Çoban-çoluq köçü dikləner döşə,
Çığırlar axışib, gələr görüşə,

Şair Ənvər Şıxlara məktub

düşür. Boz, saya günlər ömürdür, ancaq yamaq kimidir. Yamaq diqqəti tez cəlb edir. Mənasız fikirdənsə, deyilməməsi məqbuldur.

Yazırсан ki:
İlk qiyməti Fərzalından almışam,
Nüsüs Məhəmmədə həmdəm olmuşam,
Nəcəf müəllimə meyil salmışam,
Tamım-dadım, bu cahana xoş gəldin.
Sən bu misraları ilk kitabın çıxanda demisən. Amma mən səni çoxdan - 9-cu sinifdə oxuyarkən qiyməti tanımışam. N.Vəzirovun "Müsibəti-Fəxrəddin" faciəsi mövzusunda inşa yazmalı olduq. Qabil Hacıyev dərs deyirdi. Mən Qalacıq kəndindən olan İbrahim Rzayevlə məsləhətləşdim. O, mənə bir konsept verdi. Kitabla üzleşirdim. Kitab cümlələri deyildi. Qabil müəllim bir gün sinifdə dedi: "Ə, sirikli, kimdən köçürməsən o yazını?" Etik-estetik hisslər aşılaman müəllimlərdən ləhcə danışığını eşitmək mənə ağır gəldi. Susdum. O, sözüünə davam etdi. Dedi ki, bala, amma bu, sənənin aşın deyil. Dəftərləri payladı. Yazıya "?" vermişdi. Uşaqların hamısı məəttəl qalmışdı. Qabil müəllimdən bu qiyməti almaq zor işiydi. Rəhmətlik İbrahim dedi ki, o insanı Ənvər müəllim yazıb.

Demək istəyirəm ki, səni ilk tanıyanlardan biri də mənəm, qiyməti tanışlıq olsa belə. Məndə sənə "Didərgin duyğular" adlı bir cə kitabın var. Həmin kitabla bağlı təəssüratlarımı bölüşmək istəyirəm.

Kitabın üz səhifəsində Şıxbaba günbəzinin şəklilə var. Şəklilə günbəzin giriş qapısındadır. Simvolizə etsəm, sən Allah adamı, inancılı insanısan:

Havalanıb yenə qalxıb göylərə,
Səmada quş təkli süzər xəyalım,
Şıxbaba, Təzəpir, Qasım Çələbi,
Gəzər ocaqları, gəzər xəyalım.

Arxa üzdəki çadırları gördənə qeyrətım ağrıdı. Bu, Turan elinin yaylaq oylağı deyildi. Qarpız başını dörd yere bölüb yere atan, hansı üzünün ümid bəxş edəcəyi gümanı ilə yaşayan insanların nisgilli, ağırılı görüntüləri idi. Yəni demək istəyirəm ki, kitabın tərtibatı onun ruhu ilə tamamlanıb. Şəkillərlə hər şeyi demisən.

Keçək məhəbbət ləçəkli, boy, bənövşə qoxulu şeirlərinə. Qabaq düzündən Piqqıldayan bulağa endim. Ovucumla su içmək istədim, alınmadı. Dizlərimi yerə qoyub, əllərimi sağa-sola açdım. Doyunca içdim. Qulağıma səslər gəldi:

Zənzəm sorağına yığışar hamı,
Bulağın dörd yanı qız çiçəkləyər.
Ənvər müəllim, özün bilirsən, şairlərin kəşfi deyilməmiş fikirlərin deyilməsidir. Çox təsirli, deyilməmiş poetizmdir. Mənanı elə yükləmiş ki, sözlər ağırlıqdan dizlərinə yerə qoyub.

Eşqim üstə yarpaq kimi əsmişəm,
Öz-özümə taleyimdən küsmüşəm,
Yuxumu qiblənə qurban kəsmişəm,
Qüssə qucağına yata bilmirəm,
Səni ürəyimdən ata bilmirəm.

"Yuxumu qiblənə qurban kəsmişəm". Tanrı bu fikri sənənin yadına günün hansı vədəsində salıb, görəsən? Rus təcnidçisi Belinskinin gözəl deyimi var: "Lirika lal duyğulara həyat verir". Düz deyib, yerində deyib, elə bil sənənin bu misralarını əvvəlcədən görmüş.

Qəlbində istək kimi,
Xoş arzu, dilək kimi,
Saxla bir eynek kimi,
Gözündə gəzdir məni.

Daxili qafiyələr: "istək", "dilək", "eynek" və sonrakı "kimi" rədləri şeirin texnologiyasını daha da zənginləşdirir, məzmunla elə pərçim edir ki, ayırmaq çətindir.

İşarədən kəlmə duyar, söz qanar,
Bir xal vursan, həssas qəlbi tez anar,
Bircə səhvi vallah, billah yüz sanar,
Mən susummu, vəkilim ol, məktubum.

qayıtdım. Çiçək ətirli misraların bu epizoda tuş gəlir:

Gülü qısqanırsan, özünə götür,
Hər çiçəkdən bircə qətrə al ətir,
Dimdiyin ucunda yanımə gətir,
Misrada sözlərə çilə, bülbülüm.

O, Zakirin məhəbbət mövzulu şeirlərində gözəlin adı çəkilir, "dilbəri-sadə" kimi, Molla Cümədə "ismi-pünhan" adı ilə verilir. Sənəin şeirlərində "xallı mələk, dilbər" kimi çağırılır, müraciət olunur:

Nə gözəldir yaz xalçası!
Hər çəmənin öz xalçası,
Ənvərin də söz xalçası,
Xallı mələyi çağırır.

Gözəlləri, onların ürəklərə təsirini bəzən şifahi ədəbi nümunələrdəki obrazlarla məhərrətə əlaqələndirə bilirsən:

Ənvər İshaq, sən də Mushaq,
Ölüm olsun bizə yasaq.
O dünyaya qoşa uçaq,
Bu dastanı hardan alım?
Sən şeirlərinin bəzilərinə qəbul olunmuş elmi fikirlərlə poetik deyimləri ustalıqla qaynaq edə bilirsən. Elmi faktlar bədii fikirlə birləşəndə onun təsiri daha da artır:

Metalı cəzb edən bir maqnit kimi,
Məni gözəlliyə çəkdi gözlərin.
Diqqət kəməndinə sarıdı, san ki,
Çəkib, həvəsini бүkdü gözələrin.
Diqqətimi 3-cü misradakı san ki sözləri cəlb etdi. Burda sözləri ayrı yazılıb, deməli, modal söz sayılır. Ola bilər ki, diqqətsiz oxucu onu sanki modal sözü kimi başa düşər. Onda şeirin gözəlliyi itə bilər. Şair bu sözü "san"ı feil mənasında verir.

Tale ki bir eşqi qəlbinə verdi,
Çixara bilməzsən, cəhdin hədərdi,
Ənvər, məhəbbətin alovu, dərdi,
Heç vaxt olmayacaq kəm "Sarıtel"də.

Sənəin şeirlərində "xallı mələk"lə yanaşı, "Sarıtel"dən vəcde gələn bir saritel gözəlin də tərənnumuna rast gəlir. Nə dəxli, əsmərdi, sariteldi axır ki Azərbaycan gözəlidir. Gözəllik hardasa, sən ordasan:

Yalandan, böhtandan çox kənardayam,
Ənvərəm, yerimi sorma hardayam,
Gözəllik hardasa, mən də ordayam,
Bacarırsan, tək get, mənə aparma.
Ənvər müəllim, şeirlərinin bəzilərinə ustada şairlərin təsiri - sanki təsiri duyulur. Həyata, hadisələrə münasibətiniz, baxışınız fərqli məqamlarla verilir. B.Vahabzadə yazır:
Vaxtında ötsən, vaxtında gərək,
Eşqində əbədi yaşamaq üçün.
Sən belə deyirsən:

Adamlar içində tək olmaqdansa,
Ay Ənvər, üz-gözü bərk olmaqdansa,
Oğula, uşağa yük olmaqdansa,
Allaha yalvar ki, öl vədəsində.
Yaxud, M.Yaqub:
Bu dünyanın qara daşı göyerməz.
Ənvər:

Dünya yaşillaşar, xoş gəlsə bahar,
Allah versə, daş, qaya da gül açar,
Yay qovar, yaşilliq dağlara qaçar,
Qəlbini yazı məhəbbətdən göyərər.
S.Vurgunun "Ceyran" şeiri çox şairləri təsirləndirib. O sırada sən də varsan:

Çölü bəzəyəcək bir yaz nəfəsi,
Boynun dikəldəcək kol bənövşəsi,
Pişvaza çıxacaq ceyran dəstəsi,
Meydanda çiçəkli düz aqlayacaq.

Ənvər müəllim, əlbəttə, sən ali məktəb qurtarmısan, dünya, milli ədəbiyyatımızı mükəmməl bilirsən, onu uzun müddət gənc nəsilə öyrətmisən. Ancaq mənə elə gəlir ki, təsirlənmiş, eyni zamanda təsirə düşməmişsən. Nə demisən, özün demisən. Bu, şair üçün gözəl keyfiyyətdir. Epixonçuluq, taftalogiya sənəin şeirlərinə yaddır, yabançıdır.

Hə, Piqqıldayan bulaqdan su içib vəsf et-

Onları pişvaza çıxar bulaqlar.
Ayı bulağı, Daş bulaq, Şımalı, Qırmalı bulaqları... Bir vaxtlar çobanlıq edən Ayna oğlu Baqıdan soruşdum ki, Sirikdə neçə bulaq olardı? Deyir ki, 84-ün dəqiq bilirim. Bakıdan bir alim mənə xahiş məktubu göndərmişdi. Siriyin hidronimlərini tədqiq edir. Mən də bildiklərimdən yazıb göndərdim. Amma o bulaqların peyzaşini, Fərzalının şeirlərində üreklərə bir sərinlik gətirir.

Yoluma davam edib Qanlı Qoza çatdım:
Ürək, məni axı hara çəkirsən?
O dağlara əlim çatmır, neyləyirəm?
Xəyalım, başıma nə turp əkirsən?
Baxtım yatır, gözüm yatmır, neyləyirəm?
Qozun budaqlarından asılan uçuncaqlar,

orda yellənən oğlan-qızlar, onların səs-küyləri yadımdadır: de, istəyənini de, deməsən, bu qoz yarpaqları ilə səni döycələyəcəyəm. Yarpaqlar həyadan, həyadan ey, kosmetikadan yox, allanır, dillər susur, gözələr oğlanlar tərəfə zillənir... Bu munis, bəzən titrəyən, hərdən eşidilməyən səslər pöhrəlikdəki ciğirlərdə eşidilir:

Cığır var ki, lap zirvədə durubdur,
Gözətçidir, qayğısı da artıbdır,
Cığır var ki, pöhrəliyi bürünüb,
Elə bil ki, qəbahət iş tutubdur.

Ənvər müəllim, şeirlərində ailəni də unutmamısan. Sənə dayaq, arxa olan, çətin günündə yastığının yanında əsim-əsim əsən həyat, ömür-gün yoldaşını da unutmamısan:

Adın da Çiçəkdir, özün də çiçək,
Allahdan bəxtimə pay olmusan sən,
Ağır günlərimdə düzünü desək,
Dərd çəkməkdə mənə tay olmusan sən.
Gəlincin Aliyyəyə:

Ənvərin qızının biri də sənənsən,
Şirin qafiyəli şeiri də sənənsən,
Ailənin nəfi, xeyri də sənənsən,
Bu ümidə sədəqətin var olsun!

İctimai motivli şeirlərində sərtləşirsən. Yüksək bəşəri, humanist hisslərlə yaşayan şairin cəmiyyətdəki, insanlardakı neqativ halları şəksiz, səni qane etmir. Var-dövlət, harınlamaq, başqasının haqqını yemək səni bərk narahət edir.

Ənvər, milyonçu var, imanı puldur,
Varına, mülkünü, puluna quldur,
Nə mənası, ürək lütüdür, yoxsuldur,
Belə "puldən" uzaq olsan, nə olar?

Bu bəndədə pulun cəmiyyətdə törətdiyi çirkinlikləri sadalayırısan. Sən misrada özün-özünə sanki yalvarıb "puldən" uzaqlaşmağı tövsiyə edirsən...

Qanlı Qozdan Böyük gəzə qalxdım. Tey dağının qüzeyində əlik səsi eşitdim. Deyəsən, güllə səsinəndən hürküb mələşirdilər.

Gəzlərdə tapışan nazlı cüyürlər,
Tullanıb düşərək, öyünərdilər.
Alça, zoğal, yemşan paylı dərələr,
İndi yuxularda qucaqlar məni.

Böyük gəzdən Siriyin xarabalıqlarına baxıram. Qara qoz deyilən yerdən bir-bir evlərin yiyəsini çağırıram: Ay Məhəmməd, Süleyman, Xankişi... Cavab yoxdur. Belə də kənd olar?

Qəbir daşlarının nişanəsi yox,
Yerində salamat bir dənəsi yox,
Yən bərdad ləmənin heç qibləsi yox,
Ənvər, güllələnmiş baş daşıyam mən.
Böyük gəzdən Köçəşana qalxdım. Gədikdəki gül-çiçəyə tamaşa etdim. Qulağıma səslər gəldi:

Bənövşə! - Bəndə düşə. Bizdən sizə kim düşər? Güllüş səsləri... hərənin öz səsi, qararmış kolları, xəzəz qomları, hay-küy... Xəyalımdan getmir, gəzlər, gədiklər, Gözlərin önündə göy biçənəklər, Elə bil, səsləyir əsən küləklər,

Dağların havası məni dağlayır,
Ürəyimdə xatirələr aqlayır.
Dağın zirvəsində bir qaraltı vardı. Ora çıxmaq çətin idi. Maraqlı məni götürdü. Yaxınlaş-

dıqca onun adam olduğunu bildim. Başını əllərinin arasına alıb üzü Arana baxırdı.

Uzaqda Araz çayının parıltılı görünüşü vardı. Əriş-arğac, kələf yollar görünəni özünə çəkirdi. Şıxlardakı Şıxbaba günbəzi ayrıca seçilirdi: Tarixin bilinməz yaddaşı Günbəz, Didərgin könlümün göz yazı Günbəz. Qan qusan baxtımın sırdaşı Günbəz, Elimin ünvanı Şıxlarda qaldı.

Ənvər müəllim, bir əsim Ziyarat mehi, bir udum Şımalı suyu üçün darıxmışam. Kəpir qayaları yarıb çıxan çəğalanın qırmızı, narıncı çiçəkləri üçün burnumun ucu göynəyir. Sərt qayaların ortasındakı dağdağanın sarımtıl meyvəsinin həsrətindəyəm. Yanvar ayında tikanlı budağına ilibiş qalan yemşan yadıma düşür. Dumanlı havada balalayan heyvanların sahibinə mərtəbəli söyüşlər yağdıran notabətinin keçirdiyi hisslər mənə tanışdır. Yaş odun qırış meşəbəyi ilə rastlaşan kişinin nə cavab verəcəyi çox maraqlıdır.

Otəri yaz yağışı Teyin meşə üzü ilə sürətlə ötüb keçəndən sonra Teylə balaca Qızıl qayanı birləşdirən göyqurşağı əmələ gəlirdi. Səməda körpünü xatırladan o qövsi-qüzeh romantik çaları ilə diqqəti cəlb edərdi. Böyüklər biz uşaqlara deyərdir ki, kim göyqurşağının (biz Ələm dolağı deyirdik) altından keçsə, oğlanlar dönüb qız, qızlar isə oğlan olacaq. Bəzilərimiz bu cinsdəyişmədən qorxub qaçmazdıq. Qaçanlar da tapılırdı. Rezin çarıqlar palçığa tab gətirməyib bağları qırılırdı. Biz qaçdıqca göyqurşağıya çatmazdıq. İndi o xatirələr uzaqlaşan göyqurşağıları qəder uzaqlarda qalıb.

Sonralar bildim ki, Xasay müəllim rəhmətə gedib. Yadıma M. Aslanla bir verilişdəki şeir deyimləri düşdü.

Ölümünə inanmıram. Bəlkə, dağlar üçün darıxıb? Yəqin, Ziyaratdan qar gətirməyə gedib. Bir dəstə bənövşə, bir qom xəzəz gətirəcək. Şıxbabanın altındakı bulaqdan su içməyə gedib. İsti havaların canını qurtarmaq üçün dağlara üz tutub. Yarımçıq qalmış misralarını tamamlamaqdan ötrü yolunu dəyişib. Hacı Qaraman, Şıxbabadan bir ovuc gor torpağı gətirməyə gedib.

Gedib ki, qayıdandan gördüklərini bizə danışsın. Y. Əmrə şeirlərinin birində Həzrəti Məhəmmədin dili ilə ulu Tanrıya müraciət edib, ümməti üçün bir ovuc torpaq istəyir:

Gəlməmişəm uçmaq üçün, ya hurilər qucamaq üçün,
Mən bir ovuc torpaq üçün səndən dilərim ümmətim.

Hə, Ənvər müəllim, dağın zirvəsindəki adamın səsinə eşitdim. Kələf ciğirlərə baxıb deyirdi:

Nə qəribə görüşdü
Ayaq altından sürüşdü.
Biz yox, bizi gətirən
Yollarımız görüşdü.

O hansı yollar idi? Onu mən bilmirəm. Yəqin, özü bilir. Onun saçları ağarmış, alındakı qırıqlar çoxalmışdı. Ayaq səsləri eşidirdi, ancaq üzü arana baxırdı. Soruşdum ki, niyə Köçəşanda oturmursan, niyə bura Köçəşan deyilir? Dedi ki, yəqin, zamanında yaylağa, qışlağa köçlər gedib. Mən indi burada oturmam ki, üzü arana gedən böyük köç nə vaxt geri dönəcəkdir? Amma heç bir səs-soraq yoxdur. Fikir verirəm, sən Piqqıldayan bulaqdan bura kimi yavaş-yavaş yol gəlirsən. Həm də hey öz-özünə danışırısan. Arabir adıma da çəkirsən. İndi də görürəm, sən kimsən? Mən sənəni mənləyini bilmək istəyirəm. Cavabım qısa oldu. Dedim, elə mən də buralar adamıyam, Teyin qüzey üzündənəm.

**Rəhim Rəhimov,
Əməkdar müəllim**

iyul, 2019-cu il.

məkeşli həyat yolu da yaddaşlarda həzin bir xatirəyə dönüb yaşayır.

Famil Əliyevin 1918-ci ildə Cəbrayıl rayonunun Balyand kəndindən başlanan ömür yolu 24 iyul 2019-cu ildə Bakı şəhərində sona yetdi. Ondən bu dünyada cismani və mənəvi olaraq çox şeylər qaldı. "Oğul atanın yetiridir" deyən babalarımızın sözüne qüvvət olaraq deyim ki, Fazil Güney Abbasov kimi bir tanınmış yazıçı-publisisti, şərqşünası yetirən Famil Əliyev bir ata kimi çox bəxtəvər bir ömür yaşadı. Bundan başqa, hər kəsə nəsihət olmayan sağlığında qiymətini almaq xoşbəxtliyi də Famil müəllimin taleyinə düşdü. Belə ki, onun xidmətləri vaxtaşırı olaraq hökumətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib, çoxlu orden və medallarla təltif olunmuşdur. Habelə 100 illik yubileyində -2018-ci ildə cənab prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə 9 May - Qələbə günü ərəfəsində ona mənzil

Qərinələr şahidi

Rayonumuzun Balyand kəndindən olan el ağsaq-qalı Famil Abbas oğlu Əliyev 102 yaşında Cəbrayıl həsrəti ilə dünyadan köçdü. Onun dünyasını dəyişməsi xəbərini mənə Arif müəllim dedi. Və əlavə etdi ki, Famil müəllimin vəfatı rayonumuzun ictimaiyyəti üçün, həmçinin təhsil işçiləri üçün böyük itkidir. Xatırlatdı ki, Famil Əliyev uzun illər məktəb direktoru, habelə 15 ilədək Balyand

Şəkildə: Həyat yoldaşı Nənəş xanım

də hədiyyə olunmuşdu.

Bəli, Famil müəllim bir əsrdən bir qədər çox, başqa cür ifadə etsək, üç qərinədən artıq bu dünyada cismani ömür sürdü. Bu uzun ömürdə o, həyatın hər üzünü gördü: ağrısını da, acısını da, şirini də. Əlbəttə ki, qismətinə ağırlı-acılı günlər daha çox düşdü. Bir tərəfdən yeni qurulmuş Sovet hakimiyyəti və onu bələli müharibəyə sürükləyən gorbəgor Hitlerin törətdiyi Böyük Vətən müharibəsinin dəhşətlərini bir döyüşçü kimi həyatında yaşadı Famil müəllim. Bir tərəfdən bu müharibə bitdikdən sonra bir müəllim kimi ömrünü gənc nəslin təlim-təربiyəsinə həsr etdi, kəndinin ağsaq-qalı kimi rəhbər vəzifələrdə çalışdı. Bir tərəfdən də qismətinə düşən bu yaxşı günləri, xoş günü-güzəranı da nankor qonşularımız əlimizdən aldılar. 1993-cü ilin avqust ayında doğma kəndi, rayonu işğal olunan Famil müəllim ömrünün ixtiyar yaşlarında

kənd Xalq Deputatları Soveti İcraiyyə Komitəsinin sədri kimi də rəhbər və məsul vəzifələrdə fəaliyyət göstərmiş...

Yada salağ ki, "Xudafərin" qəzetinin 9 fevral 2018-ci il tarixli nömrəsində "100 yaşlı veteranla görüş" adlı informasiya da vermişdik. O yazıda Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyətinin Bakı şəhərindəki qərargahında RİH başçısının I müavini, YAP rayon təşkilatının sədri Arif Fərzəliyevin, RİH aparatı əməkdaşlarının iştirakı ilə I qrup Böyük Vətən müharibəsi əlili Famil Abbas oğlu Əliyevlə görüş barədə məlumat verilmişdi. İxtisasca tarix müəllimi olan Famil müəllim həmin görüşdə II Dünya müharibəsinin veteranı kimi keçmiş olduğu döyüş yolundan bir sıra maraqlı epizodlar danışmış, gənclər üçün nümunə olan keşməkeşli ömür yolundan xatirələrini dilə gətirmişdi.

Bu gün artıq bir əsrlik ömür yolu qət etmiş bir insanla keçirilmiş olan o görüş də, bütövlükdə isə 102 il bu dünyada ömür sürmüş olan Famil Əliyevin şərəfli və keş-

öz doğma ev-eşiyindən didərgin düşüb, qaçqınlıq-köçkünlük müsibətilə üzləşdi; elə məcburi köçkün kimi də qəlbi-könlü vətən sarıdan nisgilli bu dünyadan köçdü. Beləcə, 3 qərinəlik ömür sürən Famil Abbas oğlu Əliyevin həyat yolu da sanki beləcə üç cürə ağır, keşməkeşli mərhələdən keçdi. Lakin qərinələr şahidinin cismani ömrü sona yetmə də, mənəvi dünyası hələ neçə-neçə gələcək qərinələrin müasiri olaraq üreklərdə yaşayacaqdır.

Allah sizə rəhmət eləsin, qərinələr şahidi Famil müəllim!

Ş.Albali

Fələk, neylədiyindi?..

Uşaqlığımız bir dövrdə, bir yerdə keçmişdi, Səmayə. Amma onda biz səni Samaya (Səmayə adının tələffüz şəklində) kimi yox, Saşdı (Saçlı sözünün danışq forması) kimi tanıyıb - çağırırdıq. Elə bilirdik adın elə Saşdıdır. Sınıf yoldaşım Fəridə deyir ki, dədəm (rəhmətlik Səlim kişi) həmişə Samayanı əzizləyib - oxşayıb deyirdi: "Saşdı - qoşuldu qaşdı". Bu əzizləmənin də arxasında əslində səni gələcəkdə xoşbəxt görmək - birisinə qoşulub - qaçmaq, ailə qurmaq arzusu dayanırdı. O vaxtlar qızın sevdiniyə qoşulub qaçması da təbii hal idi. Daha indiki kimi yanlış olaraq "adam oğurluğu" sayılmırdı.

Birinci sinifə gedəndən sonra sənin sənəddəki adının Saçlı yox, Səmayə olduğunu bildik. Ona görə səni Saçlı çağırırdıq ki, sənin qalın uzun hörüklərin vardı. Dörd saç hörükdən, əsl Azərbaycanlı qızı kimi sənin çiyinlərdən qulac-qulac hörüklər sallanırdı. Amma təkəcə zahiri görünüşünə yox, daxili aləminlə də - tərbiyənlə də, davranışınla da sən əsl namuslu Azərbaycanlı qızı, qadını idin, Samaya.

Həminin Saçlı kimi tanıdığı Samayanın bəxtinə 49 il 4 ay yaşamaq nəsihət oldu. 1 may 1970-ci ildə Dağtumas kəndində Əvəzoğlu Əli dayı ilə Bəyim xalının ailəsində dünyaya göz açdın, 2019-cu ilin 13 sentyabrında Pırşağı qəsəbəsində dünyaya göz yumdun. Atanın uyuduğu Pırşağı qəbristanlığında - 12 sentyabr 2015-ci ildə dünyasını dəyişmiş atanın yanında - atanla böyür-böyürə torpağa baş qoydun. Bacıların oyalana-oyalana: "o dünyada atamıza qulluq eləməyə getdi" - deyib ağlaşdılar. Səni torpağa tapşıranda qayınların Nağı ilə Fazilin göz yaşlarını quruda bilmirdim, Səmayə. Özüm isə adətüm üzrə içimə axırdırdım göz yaşımı.

"Gəlin ocağa gələr, yeznə bucağa" deyib atalar. Sən bizim ocağımıza gəlmişdin. Qaynanan kimi qıysız-qalsız, sözdən-qiybətdən uzaq idin. Dərdini içində boğurdun. Heç kimə bənsitməzdin nələr çəkdiyini. Atam qardaşım Fazilin ad günündə dünyasını dəyişdiyi kimi, sən də yeganə övladın olan Fatmanın 12 yaşlı tamam olan gündə həyatla videdaşdın. Ömrünü taleyindən nigarən getdiyən Fatmaya bağışladın mı bununla?.. Ölməmişdən çox qabaq həyat yoldaşına - qardaşım Əfqana üz tutub: "Fatmanı sənə, səni də Allaha tapşırıram" demişdin...

Fikrim elə dağınıqdır ki, sözümlə birin ordan, birini burdan deyirəm. Sən adı batmış xərçəng xəstəliyinə tutulanda mən 50 yaşla bağlı şeirimdən bir parçanı oxudum və dayandım, gerisini demək istəmədim. İstəmədim ki, səni xəstə ola-ola həyəcanlandırıb narahat edəm. Amma sən əl çəkmədin, təkid elədin ki, mən də 50 yaşa keçmişəm, axıracan oxu şerini. Sonra da dedin ki, sən öz taleyini yazmısan burda. O şeiri həm də ona görə sənə oxumağ istəyirdim ki, sən həmişə mənim şəxsi taleyimlə bağlı narahat olmusan. "Bu qədər üreyi təmiz, yol-iriz bilən adam olasan, heç kəsə bir pisliyin keçməyə, amma di gəl ki, sənkini həyatda gətirmir, bir halal süd əmmiş adamla evlənmirsən daa", - deyib təəssüflənərdin həmişə, Samaya...

Xəstəliyilə bağlı saçını kəsməyə məcbur oldular, o heyndə də yataqda xəstə yata-yata mən səni yoluxmağa gələndə, mənəndə həyallanmışdın, mənim səni saçsız görməməyim üçün tez başına bir yaylıq bağlamalarını xahiş etmişdin. Qaynata əvəzi qaynın kimi həmişə mənəndə həya edərdin, Saçlı Samaya.

**Əzizim, baxtı kəm.
Bağban götür, baxtı kəm.
Mən fələyə neyləmişdim,
Fələk mənə baxdı kəm.**

Anan Bəyim xala sənə belə ağı deyib oxşadı, Samaya. Bu ağıdakı ikinci misrəni çox oyan-buyan elədim, çox o yan- bu yana çevirdim: "Bağban götür, bağ tikəm, bağ salam" kimi mənalandırdım. Yeni ömür bağçasını becərməyə bağban götürmək istədim, amma ömrün allı-güllü bağçasını vaxtsız xəzan yeli vurub apardı. "Bağ tikəm-bağ salam" deyib ürəyimdən arzu-niyyət keçirdim, amma "fələk mənə baxdı kəm", qoymadı arzularımın dalınca axıracan gedim, - dedin.

Bəli, arzularının arxasınca baxa-baxa bu dünyadan əliuzalı gətdin, Samaya. Həyat insana verdiklərini elə bil ki, sonradan peşman olmuş kimi bir də təzədən qaytarıb geri alır. Saçlı kimi dünyaya gəldiyin, nazlandığın, yaşadığın bəxtəvər günlərini də, qoşa-qoşa top kimi saçlarını da... geri aldı həyat. Nə eləmək istədiyini deyəsən heç özü də bilmir bu amansız fələk. Gören cavab verə bilərmi ondan soruşsaq ki, Fələk, neylədiyindi?.. Görəsən başdaşında boylanacaq şəklin sükutun öz dilindən - lal baxışlarından fəleyi necə ittiham edər:

**Ölüm təbilinə qəlbim döyündü:
Canım torpağındı, ruhum göyündü.
Ürəyim dərdlərdən düyün-düyündü,
Sənəmə çəkdiyən dağdı-düyündü,
Fələk, (danış görüm) neylədiyindi?..**

**Bu fani dünyadan almadım heç kam:
Tək qaldı ömür-gün yoldaşım Əfqan,
Səni yetim qoydum, a körpə Fatmam.
Təqsirim nəydi ki, aldın intiqam,
Fələk, neylədiyindi?..**

Heç nədən, heç kimdən nigarən qalma, əzizimiz Samaya. Sənlə də, sənəz də bu dünyanın işləri öz yolu ilə gedəcək. Nə sənə gənəşir bu fələk nə etdiyini, nə mənə, nə də ki, heç kimə. Biz insanlar bu dünyada olanda elə bilir ki, bizsiz iş aşmaz, nəyəsə kömək eləməsək, heç bir iş yeriməz. Ona görə də özümüzü oda-közə vururuq, əlləşib-vuruşuruq ki, nəse bir iş görək. Bu dünyada taqsırk da, taqsırsız da o dünyanın quludur. Fərq ondadır ki, bu dünya fanidir, o dünya baqi, yeni əbədi. Biz isə fani olan bu dünyanın etəyindən möhkəm yapışmağa öyrəncəli olmuş qəflət əhliyə. Bir də fərq ondadır ki, bu dünyada günah sahibi olmayanları o dünyada ulu Tanrı rəhmət sahibi edib, mükafatlandırır. Sən də Allahın günahsız, qiybətəz-qalsız bəndəsi kimi rəhmət qazananların sırasındasən, Samaya.

Məzarın nurla dolsun, yerin behişt olsun, əzizimiz Samaya!..

Əlifoğlu

Məktəblimizin inşa yazısı Avropa miqyasında

Bakı, 19 iyun, SalamNews. Avropa Şurasının 70 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq Gənclər Fondunun həyata keçirdiyi 05 - 24 mart 2019 - cu il tarixli, "Gələcəyin Avropalıсынı təsəvvür edərkən" mövzulu inşa yazı müsabiqəsinin nəticələri elan edilir.

SalamNews Fondun sayıtına istinadla xəbər verir ki, 05 - 24 mart 2019-cu il tarixləri aralığında ümumilikdə 3 şəhər və 11 rayondan 14-18 yaş aralığında gənclərdən "Gələcəyin Avropalıсынı təsəvvür edərkən" adlı 63 inşa daxil olmuşdur. İnşaların baxılması üçün Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Avropa Şurası və Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun nümayəndələrindən ibarət münisflər heyəti müəyyən edilmişdir. Ad soyad və şəhər (rayon) adları gizlədilməklə hər bir inşa Fond tərəfindən kodlaşdıraraq münisflər heyətinə göndərilmişdir. Qalibiyyətə layiq görülən 15 inşa yazısının arasında 3 inşanın seçilməsi məqsədi ilə 14 iyun 2019 - cu il tarixində münisflər heyətindən ibarət toplantı keçirilmişdir. Toplantının nəticəsinə əsasən,

Cəbrayıl rayon Akad. M.Mehdizadə adına tam orta məktəbin X sinif şagirdi Əsəd Zahir oğlu Vahid 1-ci yer

Tərtər rayon Mehman Qarayev adına tam orta məktəbin X sinif şagirdi Nazan Natiq qızı Fətixanova 2-ci yer

Bakı şəhəri 297 sayılı tam orta məktəbin XI sinif şagirdi Aytəkin Zeynal qızı Zeynalı 3-cü yerə layiq görülmüşdür.

Mükafat olaraq İnşa müsabiqəsinin qalibi (1-ci yerə layiq görülmüş) 2019-cu ilin payızında Fransanın Strasburq şəhərində Avropa Şurasının 70 illik yubileyinə həsr ediləcək mərasimə dəvət olunaraq xüsusi diplomla təltif olunacaqdır. Qalibin səfər xərcləri (yol və yaşayış) Avropa

riç, AŞPA-nın sədri Lilian Mori Paskye, Fransa prezidenti Emmanuel Makron və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Mərasimdə akademik M.Mehdizadə adına Cəbrayıl şəhər tam orta məktəbin 11-ci sinif şagirdi Vahid Əsəd "Gələcəyin avropalıсынı necə təsəvvür edirəm" inşa müsabiqəsinin qalibi olaraq mükafatlandırılıb.

V.Əsədə mükafatı İnsan

Şurası tərəfindən qarşılanaçaqdır. İkinci və üçüncü yerin qalibləri isə Gənclər Fondu tərəfindən mükafatlandırılacaqdır.

Oktyabrın 1-də Fransada Avropa Şurasının 70 illiyi münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib. Strasburq Opera Evinde baş tutan tədbirdə Avropa Şurasının baş katibi Mariya Peyçinoviç-Bu

hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin prezidenti Linos -Alexandr Sisilyano təqdim edib.

Redaksiyamızdan: Məktəblimizin bu uğuru rayonumuzun Təhsil Şöbəsinin uğurudur. Bu münasibətlə rayonumuzun təhsil ictimaiyyətini təbrik edir, təhsilimizin inkişafı və tərəqqisi yollarında yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq!

Cəbrayıl rayon prokurorunun 2019-cu ilin 4-cü rübündə yaşayış yerləri üzrə vətəndaşların qəbul vaxtları

S/S	Yaşayış yerinin adı və qəbul yeri	Qəbul vaxtı	Qəbulu keçirən şəxs
1.	Cəbrayıl rayonu, Cocuq Mərcanlı kəndi	21.10.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Ramiz Əliyev
2.	Sabirabad rayonu, Şəhriyar məcburi köçkün qəsəbəsi.	29.10.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Ramiz Əliyev
3.	Biləsuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdığı 5 sayılı qəsəbə	05.11.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Ramiz Əliyev
4.	Biləsuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdığı 9 sayılı qəsəbə.	21.11.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Ramiz Əliyev
5.	Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, 1041-ci keçid (Cəbrayıl rayonu Şahvəlli kənd tam orta məktəbinin fəaliyyət göstərdiyi inzibati bina).	06.12.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Ramiz Əliyev
6.	Sumqayıt şəhəri, Kimyaçılar qəsəbəsi, S.Vurğun küçəsi-3, Cəbrayıl rayonu, 6 sayılı tam orta məktəbinin fəaliyyət göstərdiyi inzibati bina.	20.12.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Ramiz Əliyev

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

"Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynova, qardaşı **Məhəmməd Cavanşir oğlunun**

vaxtsız vəfatından kədər-ləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı, rayon Təhsil Şöbəsi və "Xudafərin" qəzeti

Yazıçı Fazil Güneyə, atası **Əliyev Famil Abbas oğlunun**

vəfatından kədər-ləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

"Xudafərin" qəzetinin baş redaktoru Şakir Albalyevə, yaxın qohumu **Səmayə Əli qızının**

vaxtsız vəfatından kədər-ləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Xudafərin" çilər

"Xudafərin" qəzetinin sabiq fotomüxbiri

Hüseynov Əlfəz Qurban oğlunun vəfatından kədər-ləndiklərini bildirir, oğlanları **Altay** və **Hüseynə** dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Hacıyev Hacıbaba Əli oğlu, Misirxanova Tellər Lətif qızı, Əzizova Telli Yaquub qızı, Cabbarov Hüseyn İsmayıl oğlu, Qədirov Həsən Baqi oğlu və Şibxuzova Tamara Yunisovna və Sahibli Ayxan Namiq oğlunun vəfatlarından kədər-ləndiklərini bildirir və ailə üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

İTMIŞDIR

Böyük Mərcanlı kənd sakini 01.04.1972-ci il təvəllüdü Vəliyev Ramiz Fehruz oğluna Cəbrayıl rayon hərbi komissarlığı tərəfindən verilmiş №047211 müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəbrayıl şəhər sakini 1974-

cü il təvəllüdü Əliyeva Məhbubə Əli qızının adına Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri Üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən 20.12.2006-cı il tarixdə verilmiş (Seriya AA №152075) 056603 nömrəli məcburi köçkün vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cocuq Mərcanlıda inkubator məntəqəsi istifadəyə verilib

İqtisadiyyat Nazirliyi və ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi tərəfindən birgə həyata keçirilən "Sosial-iqtisadi inkişaf fəaliyyəti" (SEDA) layihəsi çərçivəsində Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində inkubator məntəqəsi fəaliyyətə başlayıb.

Bununla əlaqədar olaraq oktyabr ayının 10-da Cocuq Mərcanlıda İqtisadiyyat Nazirliyinin, ABŞ-ın Azərbaycanadakı səfirliyinin, Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin və sahibkarların iştirakı ilə tədbir keçirilib.

Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov çıxış edərək qonaqları salamlayıb, Cocuq Mərcanlıda reallaşdırılan layihələrin kəndin inkişafına və sakinlərin məşğulluğunun təmin edilməsinə böyük töhfə olduğunu bildirib.

İqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov çıxışında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəhbərliyi ilə ölkə regionlarının davamlı və tarazlı sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində həyata keçirilən uğurlu siyasət, reallaşdırılan müasir infrastruktur layihələri, əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədi ilə görülən işlər, özəl sektorun inkişafına dövlət dəstəyi mexanizmləri

barədə məlumat verib.

ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin nümayəndəsi Maykl Heninq SEDA layihəsi çərçivəsində regionlarda, o cümlədən Cocuq Mərcanlıda icra olunan icma əsaslı iqtisadi layihələr barədə məlumat verərək, Azərbaycan hökuməti ilə bu sahədə aparılan uğurlu əməkdaşlığı vurğulayıb.

Cocuq Mərcanlı sakinləri göstərilən böyük diqqət və qayğıya görə dövlət başçısına minnətdarlıq ediblər.

Tədbir iştirakçıları inkubator məntəqəsi ilə tanış olublar. Azərbaycan hökuməti və ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi tərəfindən birgə maliyyələşdirilən SEDA layihəsi çərçivəsində yaradılmış inkubator məntəqəsi 4000 ədəd yumurta tutumlu 2 inkubator dolabı və 2400 yumurta tutumlu 1 inkubator çıxış dolabı ilə təchiz olunub.

Sonda tədbir iştirakçıları sahibkarların əl işlərdən və istehsal etdikləri məhsullardan ibarət sərgi və inşası davam edən suvenir istehsalı müəssisəsi ilə tanış olublar.

"Xudafərin"

Qəzet Ədliyyə Nazirliyində qeydə alınıb.

H/h:55233080000
kod: 200888

VÖEN: 9900003611
M/h: 013010001031

Kapitalbankın Cəbrayıl filialı
VÖEN: 8200035441

Ünvan: AZ 1073, Bakı şəh.,
Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə
"Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: (051) 441-15-82

Baş redaktor:
Şakir Əlif oğlu
ALBALIYEV

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Materiallardakı faktların doğruluğuna müəlliflər cavabdehdir.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Açıq Səma" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib.
albaliyevshakir@gmail.com
albaliyevshakir@rambler.ru
Sifariş №: 3000
Tiraj: 1200